

แบบเขียนหลักสูตรต่อเนื่อง
หลักสูตรอาชีพ การสานกระดิ่ง จำนวน 10 ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอองไกรลาค จังหวัดสุโขทัย

ความเป็นมา

เครื่องจักสานไม้ไผ่เป็นผลิตภัณฑ์หัตถกรรมที่พบได้ในแหล่งชนบทของประเทศไทยทั่วทุกภาค ซึ่งเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ทั่วทุกภาค ซึ่งจะเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ของคนในชนบท แบ่งได้เป็นเครื่องใช้ในครัวเรือน กระบุง ตะแกรง คานหาบ กระดิ่ง เครื่องใช้ที่รองรับพืชผลทางการเกษตร ตะกร้า เข่ง ใช้บรรจุผักผลไม้ เครื่องมือจับสัตว์น้ำ ลอบ ไซ เป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวันแทบทุกอย่าง สามารถทำเองได้หรือซื้อได้ในราคาไม่แพงในแต่ละท้องถิ่น

งานจักสานไม้ไผ่ คือ งานศิลปะอย่างหนึ่ง เพราะจะต้องสร้างงานที่ออกมาจากจิตใจที่รักในงานสร้างสรรค์ จรรยาเอกลักษณะและวัฒนธรรมในท้องถิ่น มีความพยายาม ความฉลาดหลักแหลม ประยุกต์พัฒนา รูปแบบให้ดีขึ้น โดยไม่ทิ้งความรู้และภูมิปัญญาเดิมของท้องถิ่น แสดงถึงวิถีชีวิตของคนแต่ละท้องถิ่นได้ทำให้รู้ว่าการที่ทำงานที่ออกมาชิ้นนั้น มาจากแห่งหนตำบลใดจนเกิดค่านิยมว่า ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ การทำเครื่องจักสานแต่เดิมจะใช้แรงงานและฝีมือของตนเองเป็นส่วนใหญ่ จะต้องมีความอดทนและจิตใจที่รักในงานสาน ใช้วัตถุดิบไม้ไผ่ หวาย เถาวัลย์ขนาดเล็ก มาช่วยในการมัดผูก ซึ่งในชนบทแต่ละท้องถิ่นมีวัตถุดิบมีไม่เหมือนกัน งานจักสานต่าง ๆ มักจะทำกันในเวลารว่าง หลังหมดฤดูการทำเกษตรกรรมแล้ว สามารถสร้างงานเป็นอาชีพเสริมได้อีกอย่างหนึ่ง และมักทำกันในสมาชิกของแต่ละครัวเรือนหนึ่งเท่านั้นปัจจุบันเครื่องจักสานไม้ไผ่ได้นำเทคโนโลยีที่เป็นเครื่องมือ เครื่องทุ่นแรงเข้ามาเสริมใช้ในการจักเส้นตอก ทำให้การสานเร็วขึ้น การใช้ที่เสียดตอกกว้าง และที่เสียดตอกหนาบาง เป็นการประยุกต์เครื่องทุ่นแรง โดยการใช้ใบมีดบังคับให้เส้นตอกมีขนาดกว้างเท่ากันทุกเส้น สามารถบังคับให้เส้นตอกเล็กสุดหรือบางสุด โดยคนไม่สามารถทำได้ ถึงทำได้ก็ใช้เวลามาก ความจำเป็น ผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่ที่ทำงานมาจึงดูสวยงามและพัฒนาขึ้น

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นพัฒนาอาชีพการจักสานกระดิ่ง
2. เป็นหลักสูตรที่สามารถนำไปประกอบอาชีพและสร้างรายได้

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ ในการจักสานกระดิ่ง เป็นอาชีพได้ อย่างมีคุณธรรม

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา จำนวน 10 ชั่วโมง

-ทฤษฎี จำนวน 3 ชั่วโมง

-ปฏิบัติ จำนวน 7 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพ	1.เพื่ออธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพ 2.เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพสถานการณ์ 3.เพื่อให้ผู้เรียนบอกแหล่งเรียนรู้การประกอบอาชีพสถานการณ์	1.ความสำคัญในการประกอบอาชีพ 2.แนวโน้มความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ 3.แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ	1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน 2 วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่างๆ 3กำหนดทิศทางการพัฒนาการประกอบอาชีพโดยใช้กระบวนการคิดเป็นและมีความเป็นไปได้ตามศักยภาพ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิ	1 ชั่วโมง	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			ประเทศ และทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และ ศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่		
2. ทักษะการประกอบอาชีพ	1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอธิบายเตรียมไม้ไฟเพื่อการจักสานได้ 2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกรูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์เหมาะสม 3. เพื่อให้ผู้เรียน สามารถจักสาน ภาชนะในลวดลายต่าง ๆ	- การเตรียมไม้ไฟและเหลาไม้ไฟเพื่อจักสาน - รูปทรงของงานการจักสานกระดิ่ง - ลวดลายกระดิ่ง - การจักสานกระดิ่ง เป็นภาชนะ รูปทรง ต่าง ๆ	1 ศึกษาข้อมูล เรียนรู้ ขอบข่ายการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการจักสานกระดิ่ง จากสื่อต่างๆ ทั้งเอกสาร สื่อบุคคล สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ต่าง ๆ 2 ศึกษาแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพที่เลือกการจักสานกระดิ่ง 3 ฝึกทักษะการประกอบอาชีพเกี่ยวข้องกับการจักสานกระดิ่ง 4 ดำเนินการเรียนรู้และฝึกทักษะตามหลักสูตรเกี่ยวข้องกับการจักสานกระดิ่ง 5 ซักถาม / แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ 6 จัดบันทึกผลการเรียนรู้	30 นาที	7 ชั่วโมง
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	- เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกและอธิบายต้นทุนกำไร ในการจักสานไม้ไฟและกำหนดจำหน่ายเครื่องจัก	ต้นทุน กำไร ในการ จักสานไม้ไฟและ การกำหนดราคาจำหน่ายเครื่องจัก สาน	-สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ของแหล่งทรัพยากร	1 ชั่วโมง	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	<p>สานได้</p> <p>- เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นของการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่</p>	<p>แนวทางการสืบ สานการ ทำงานเป็น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ต่อ</p>	<p>- การกำหนดและการควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการ</p> <p>- ศึกษาการลดต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม</p> <p>- ศึกษา วิเคราะห์ ปัจจัย ความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น</p> <p>และมีแนวทางในการจัดการความเสี่ยง</p> <p>- ศึกษาข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน</p> <p>- ดำเนินการตาม กระบวนการจัดการ การตลาด เช่น การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้า</p>		
4. โครงการ ประกอบอาชีพ การผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้	<p>1. บอกความสำคัญของ โครงการอาชีพการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้</p> <p>2. บอกประโยชน์ของ โครงการอาชีพการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้</p> <p>3. บอกองค์ประกอบของ โครงการอาชีพการทำผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้</p> <p>4. อธิบายความหมายของ องค์ประกอบของโครงการ</p>	<p>1. ความสำคัญของโครงการ อาชีพการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้</p> <p>2. ประโยชน์ของโครงการ อาชีพการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้</p> <p>3. องค์ประกอบของโครงการ อาชีพการทำผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้</p> <p>4. การเขียนโครงการอาชีพ</p> <p>5. การประเมินความเหมาะสม</p>	<p>1 จัดให้ผู้เรียนศึกษา เนื้อหาจากใบความรู้เรื่อง ความสำคัญของ โครงการประกอบ อาชีพประโยชน์ของ โครงการอาชีพ องค์ประกอบของ โครงการอาชีพ</p> <p>2 ดำเนินการวัดและ ประเมินผล</p>	30 นาที	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	<p>อาชีพการทำผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้ได้</p> <p>5. อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพการทำผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้ได้</p> <p>6. เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้</p> <p>7. ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพการทำผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้</p>	และสอดคล้องของโครงการอาชีพ			

สื่อการเรียนรู้

1. สื่อเอกสารใบความรู้ในการบรรยายเรื่องการสานกระดิ่ง
2. รูปภาพ / แบบจำลอง / สภาพจริง
3. แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น
4. สื่ออินเทอร์เน็ต

การวัดผลประเมินผล

1. การประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
2. การติดตาม ประเมินผลการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. ประเมินความพึงพอใจของหลักสูตรการฝึกอบรม

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. ได้คะแนนประเมินผลการจัดการศึกษาต่อเนื่อง รวมไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60
3. มีผลงานเป็นที่พึงพอใจ